

Kes oli Jaan Pakk

26. novembril möödus 85 aastat Jaan Paku sündinist. Teenekas muusikamees oli pärit Vohnja vallast Kallukse külast. Tema koolitee algas Undla valla koolis, jätkus Kadrina kihelkonnakoolis. Keskariduse andis Tapa gümnaasium.

Järgnesid aastad täis tööd ja õpinguid — tudengina Tallinna Konservatooriumis, pedagoogina Läänemaa Õpetajate Seminaris Haapsalus. Konservatoorium sai läbi 1932. a. kevadel. Samal ajal sulges

üksed Haapsalu seminar. Noor diplomeeritud muusikaõpetaja pidi uue töökoha otsima. Kaks aastat andis leiba Tartu Pedagoogium. Siis suleti seegi.

Ja Jaan Pakk tuli kodukanti tagasi. Tuli ja jäi, kunni surmani.

Kes oli siis Jaan Pakk meie Rakvere kandi rahvale? Missugune oli ta koht meie kultuuriloos?

Eelkõige oli Jaan Pakk lauluõpetaja, muusikapedagoog.

Ligi 30 aastat õpetas ta laulmist Rakvere 1. Keskkoolis ja tema eelkäijates. Andis laulutunde, juhatas koore ja orkestreid. Viis keskkooli segakoori Eestimaa koolinoorte koorilaulu esiridadesse. 1945. a. pani ta Rakveres käima muusikaalgkooli (hilisem lastemuusikakool), mida juhatas kuni 1963. aastani, viiuliõpetajana tegutses seal veel aastaid hiljemgi. Paljudest Jaan Paku kasvandikest — Kuno Areng, Valve Lepik, Erich Loit, Harri Ilja, Harald Siiak, Uno Taremaa, Aino Külvand, Uno Kreen, Tiit Tralla, Olavi Kasemaa, Merike Vaitmaa jt. — said tuntud muusikainimesed.

Jaan Pakk oli tunnustatud koori- ja orkestrijuht. Seda tööd alustas ta juba koolipoisina koduvallas, jätkas Haapsalus ja Tartus. Rakveres laulis tema taktikepi all (peale koolikooride) Laulumeeeste Seltsi meeskoor ja mängis rahvamaja sümfoniettorkester. Jaan Pakk oli naiskoori «Viru» audirigent, paljudel kohalikel laulupäevadel juhatas ta küll naiskoore, küll orkestreid, küll ühendkoore.

Vähem tuntakse Jaan Pakku kui heliloojat. Ometi on tal ka selles valdkonnas märkimisväärseid saavutusi. Peamiselt lõi ta vokaalmuusikat. Soololauludest on kontserdilavadel vahest kõige enam kõlanud «Sina oled keim», mida ikka ja jälle on suure menuga esitanud «Estonia» ooperisolist Aino Külvand. Üks lauludest — «Kumab üks linn» — valmis oma õpilase, Rakvere 1. Keskkooli vilistlase Tõnis Lehtmetša sõnadele. Jaan Paku koorilauludest on kahtlemata lauldavamaid «Lätsi küllä» ja «Lumehelbeke» segakoorile, «Juuniõõ», «Kodumaa» ja «Siniill» naiskoorile. Mitmeid laule on J. Pakult ka meeskoorile.

Kahtlemata oli Jaan Pakk rikkade aastakümnete vältel Rakvere populaarseim muusikategelane. Kõigele lisaks oli ta — see meie armas ja austatud Paku Jaan — üks lõpmata tore, südamlik, alati abivalmis, heatahtlik ja huumorimeelne inimene.

Odette KIRSS